

Sieci współpracy i samokształcenia - przestrzeń rozwoju szkoły ćwiczeń i szkół współpracujących

1. PCEN w Gdańsku - instytucja wspierająca szkołę ćwiczeń oraz szkoły współpracujące w ramach projektu: Szkoła ćwiczeń w Szkole Podstawowej nr 29 w Gdańsku

Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku uczestniczyło aktywnie w procesie tworzenia szkoły ćwiczeń w Szkole Podstawowej nr 29 w Gdańsku. Realizacja projektu zakładała działania nie tylko w obrębie pracowników samej szkoły ćwiczeń lecz także wśród kadry nauczycielskiej tj: 56 nauczycieli/nauczycielek z 11 szkół znajdujących się na terenie województwa pomorskiego. W projekcie, szkoły te, określa się jako szkoły współpracujące. Z założeń dotyczących roli szkół ćwiczeń, które określono w Modelu szkoły ćwiczeń, wynika iż składa się ona z trzech głównych elementów tj: obowiązku kształcenia i wychowania swoich uczniów z zastosowaniem najnowocześniejszych metod kształcenia, współorganizacji praktycznego przygotowania do zawodu nauczycielskiego oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli i nauczycielek. PCEN był w projekcie istotną instytucją działającą na rzecz doskonalenia nauczycieli i nauczycielek, zarówno pracujących w szkole

ćwiczeń, jak i 56 nauczycieli i nauczycielek ze szkół współpracujących. Działania na rzecz 11 wybranych szkół współpracujących obejmowały:

- koordynowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli i nauczycielek ze szkół współpracujących;
- prowadzenie warsztatów dla nauczycielek i nauczycieli ze szkół współpracujących;
- opracowanie wzorcowych materiałów dydaktycznych dla nauczycielek i nauczycieli ze szkół współpracujących działających w sieciach współpracy i samokształcenia

Z kolei bezpośrednio działania PCEN na rzecz nauczycielek i nauczycieli szkół ćwiczeń obejmowały:

- diagnozowanie i określenie mocnych stron szkoły ćwiczeń;
- diagnozowanie potrzeb nauczycieli i nauczycielek szkoły ćwiczeń;
- prowadzenie 12-godzinnych cykli spotkań indywidualnych dla nauczycielek i nauczycieli szkoły ćwiczeń - cykle szkoleniowe dla liderów obszarów: przedmiotów przyrodniczych, języków obcych, matematyki, informatyki w klasach 4-8 i odrębne cykle szkoleniowe dla liderów obszarów tematycznych w ramach edukacji wczesnoszkolnej: edukacji matematycznej, informatycznej, przyrodniczej, języków obcych.

Kluczową kategorią wyjaśniającą znaczenie obecności PCEN jako partnera w projekcie jest innowacyjność. Poszukiwanie nowych rozwiązań metodycznych i organizacyjnych w kontekście nowych trendów i kierunków w naukach pedagogicznych było nadrzędnym celem w działaniach sieci współpracy i samokształcenia, także tych prowadzonych w ramach projektu Szkoła ćwiczeń. W związku z tym, iż innowacyjne metody i rozwiązania organizacyjne powinny być odpowiednio planowane i promowane, to aspekty te poruszane były podczas spotkań sieci oraz w innych formach działań wspomagających szkołę ćwiczeń oraz szkoły współpracujące. W ostatnich latach mieliśmy w szkolnictwie, generalnie do czynienia z gwałtownym wzrostem obecności i znacze-

nia nowoczesnych technologii, szczególnie tych służących nauczaniu zdalnemu. Proces ten był ewidentnie konieczny, aby umożliwić realizację lekcji zdalnych z zaangażowaniem emocji oraz jednocześnie wspierać proces współpracy między uczennicami i uczniami, nie doprowadzając do procesów alienacyjnych. We wspomnianym kontekście znaczenie innowacyjności powiązane jest więc z wykorzystywaniem nowoczesnych technologii, przy założeniu utrzymania wspólnoty klasowej. Odnosząc się do form wsparcia w projekcie, po pierwsze sama szkoła ćwiczeń wyposażona została w najnowocześniejszy sprzęt umożliwiający rozwój cyfrowy placówki. Wraz z dostępem do sprzętu oraz oprogramowania prowadzono warsztaty, których celem było podniesienie kompetencji cyfrowych nauczycielek i nauczycieli szkoły ćwiczeń oraz nauczycielek i nauczycieli szkół współpracujących. Działania szkoleniowe obejmowały, zarówno obsługę techniczną pomocy dydaktycznych tj. Np.. odpowiednie oprogramowania, jak i szczegółowe zagadnienia metodyczne związane z ich wykorzystaniem. Obecność treści i narzędzi z nowoczesnych technologii obejmowała także pracę sieci współpracy i samokształcenia, którym zapewniono zaplecze informatyczne (platformy komunikacyjne, w tym Moodle, Zoom). Tym samym powstała wirtualna przestrzeń do wymiany doświadczeń między nauczycielkami i nauczycielami szkoły ćwiczeń oraz nauczycielkami i nauczycielami szkół współpracujących. Zagadnienia związane z zastosowaniem w dydaktyce nowoczesnych technologii poruszane były w pracy sieci nauczycieli informatyki oraz w ramach warsztatów z wykorzystania TIK dla nauczycielek i nauczycieli.

2. Sieci współpracy i samokształcenia - istotny element integracji środowiska nauczycielskiego

PCEN w Gdańsku realizował swoje zadania, w dużej mierze poprzez prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia, które były podczas realizacji projektu szkoła ćwiczeń, przestrzenią współpracy między nauczycielkami i nauczycielami szkoły ćwiczeń a nauczycielkami i nauczycielami szkół współpracujących. W szerszym kontekście socjolo-

gicznym sieci jako formuła współpracy, rozwiązywania problemów i wypracowywania rozwiązań zyskała w ostatnich latach na znaczeniu.

Opracowania z dziedziny socjologii komunikacji i socjologii mediów wskazują na rozwój sieci w kontekście przemożnego wpływu internetu na życie społeczne w ogóle. Dużą część działalności Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli stanowią właśnie sieci, skupiające nauczycielki i nauczycieli, dyrektorów i dyrektorki szkół/placówek oświatowych. Popularność i rozwój sieci, nie tylko w obszarze edukacyjnym przypadł na okres kryzysu pionowych struktur zarządzania, charakteryzujących się sztywnymi schematami podziału pracowników według specjalności. W dotychczasowym pionowym modelu zarządzania i funkcjonowania zespołów występował szereg negatywnych czynników, do głównych z nich należało bezosobowe traktowanie pracowników, brak możliwości wykorzystania różnych potencjałów pracowników oraz oddolnych inicjatyw, długi proces decyzyjny uzależniony od osób decyzyjnych na szczycie hierarchii. Nowe sieciowe społeczności i organizacje dostrzegają możliwość kolegialnego podejmowania decyzji. Proces taki zmienić może znacząco funkcjonowania firm i innych zakładów pracy. Nie musi to oczywiście oznaczać całkowitej likwidacji struktur hierarchicznych, które dalej funkcjonują i w niektórych dziedzinach życia społecznego mają się dobrze.

Według charakterystyki, którą za J. Naisbittem podaje Danuta Elsner sieć to przede wszystkim grupa osób, która rozwija i utrzymuje kontakty dla wymiany doświadczeń i kultywowania własnych zainteresowań. W celu doprecyzowania definicji sieci warto przedstawić ją na tle innych form działalności grupowej. Sieci nie są bytami sformalizowanymi, czy np. stowarzyszeniami, które działają na podstawie statutu i funkcjonują w nich formalne funkcje. Rozróżnić trzeba także sieć od projektu, choć może być ona oczywiście częścią projektu. Projekt jako działanie, przedsięwzięcie posiada swoją wewnętrzną procedurę polegającą na wytworzeniu określonego produktu, którym może być produkt fizyczny czy też określona wartość intelektualna. Sieć natomiast jest bardziej dynamiką, procesem służącym rozwiązywaniu problemu, problemów

czy rozwinięciu wiedzy w danym obszarze. Nie ma najczęściej żadnego określonego poziomu, który trzeba osiągnąć, aby otrzymać zaświadczenia ukończenia jak w przypadku kursu. Sieci działające w obszarze szkolnictwa mogą mieć w swoim składzie nauczycielki i nauczycieli z jednego poziomu edukacyjnego lub nawet jednego konkretnego przedmiotu, wtedy skupiają się ona przede wszystkim na pogłębieniu wiedzy metodycznej z tego obszaru. Istnieje jeszcze inny rodzaj sieci, w których reprezentowani są nauczycielki i nauczyciele lub kierownictwo placówek z różnych etapów edukacyjnych czy też różnych rodzajów instytucji edukacyjnych np.: szkół, organów prowadzących, kuratorów oświaty. Tego typu sieci mają najczęściej cel szerszy związany z rozwiązaniem jakiegoś konkretnego problemu w obszarze systemu edukacji czy też zagadnień dydaktycznych rozpatrywanych w perspektywie porównawczej w ujęciu szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Sieci mogą mieć także różnorodny charakter ze względu na kontekst ich powołania. Jak wskazuje Danuta Elsner sieci mogą być powoływane w ramach projektów krajowych i międzynarodowych i często mają ograniczony ramami projektowymi czas swojego funkcjonowania. Z kolei sieci powoływane bez takich ram czasowych i organizacyjnych funkcjonują często dłużej niż te działające w ramach projektów, gdyż napędzane są pasją i zainteresowaniem uczestników. Sieci takie funkcjonują często w fazach wzmożonej inicjatywy, ale też w następujących po nich fazach zastoju. Biorąc pod uwagę sieci funkcjonujące w projekcie Szkoła ćwiczeń w szkole Leonardo należy wskazać, iż wybór obszarów pracy sieci tj: sieci nauczycieli matematyki dla klas 1-3 i 4-8, nauczycieli edukacji przyrodniczej kl. 1-3, przedmiotów przyrodniczych 4-8, nauczycieli informatyki 1-3 i 4-8, nauczycieli języków obcych 1-3, 4-6 poprzedzony został analizą potrzeb. Praca sieci obejmowała m.in. cykl spotkań online w czasie rzeczywistym (18 h) dla każdej z sieci oraz pracę zdalną w formie asynchronicznej w wykorzystaniu platformy Moodle, na której zamieszczano m.in. dodatkowe materiały dla uczestników sieci. Z kolei wymiernym rezultatem pracy ww. sieci jest powstanie 8 wzorcowych opracowań metodycznych z poszczególnych przedmiotów.

Materiały zostały przygotowane przez ekspertów z danych przedmiotów, koordynatorów projektowych sieci nauczycielskich, w tym pracowników PCEN. Przykładowo w obszarze przedmiotów przyrodniczych opracowano: Kalejdoskop przyrodniczy dla klas IV-VIII SP oraz Poradnik Metodyczny dla klas I-III SP, w obszarze dydaktyki języków obcych: Mój Inspiratornik - języki obce nowożytnie dla klas IV- VIII, oraz opracowanie dla nauczycieli klas I-III SP pod nazwą Nauczanie Języków Obcych w klasach I-III SP. Analogiczne materiały powstały dla nauczycieli szkół podstawowych uczących matematyki oraz informatyki. Biorąc pod uwagę specyfikę sieci projektowych działających często tylko do zakończenia czasu trwania projektu, nie można z góry założyć, iż sieci nie będą działały dalej. Szkoła ćwiczeń bowiem, według ram zakreślonych w Modelu Szkoły Ćwiczeń, nie powstała, aby być epizodycznym elementem systemu, ale powinna pozostać elementem systemu doskonalenia nauczycielek i nauczycieli i ma realizować zadania zaplanowane w wyniku dotychczasowej i przyszłej współpracy: przedstawicieli szkoły, PCEN, szkoły wyższej realizującej kształcenie nauczycieli oraz organu prowadzącego szkołę.

Szkoła ćwiczeń w zamyśle powinna stać się ważnym ogniwem spajającym współpracę różnych instytucji zajmujących się kształceniem i doskonaleniem nauczycielek i nauczycieli. Tak więc sieci łączące nauczycielki i nauczycieli z różnych szkół, ze względu na rozwinięte relacje i wspólne zainteresowania uczestniczek i uczestników, mogą stać się trwałym elementem ich samodoskonalenia. Mimo tego, iż wymienione przeze mnie sieci powstały na czas trwania projektu, to dzięki uzyskanym kontaktom zawsze istnieje możliwość utrzymania, czy wznowienia kontaktów między pojedynczymi nauczycielkami i nauczycielami lub instytucjami. Jak wcześniej wspomniałem Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli od samego początku, od kiedy tylko sieci współpracy i samokształcenia pojawiły się w systemie prawnym dotyczącym doskonalenia nauczycielek i nauczycieli, tworzy lub współtworzy kolejne sieci nauczycielek i nauczycieli oraz kadry kierowniczej szkół lub placówek.

Aktualnie prowadzimy łącznie 41 sieci nauczycielskich i dyrektorskich. Większość z prowadzonych sieci adresowana jest do nauczycielek i nauczycieli konkretnych przedmiotów czy specjalizacji np. języka polskiego, oligofrenopedagogów, nauczycieli wspomagających itp. Z kolei sieci przedmiotowe związane są z przedmiotami ścisłymi tj. matematyką, fizyką, informatyką, chemią, biologią. Sieci specjalistów tj: sieć psychologów i pedagogów, kompetencji społecznych i opiekunów pedagogiczno-metodycznych prowadzone są z kolei w ramach projektu unijnego Zdolni z Pomorza PCEN prowadzi także sieci o bardziej interdyscyplinarnym charakterze. Tego typu działania są szczególnie cenne, gdyż dzięki nim tworzą się więzi między nauczycielkami i nauczycielami różnych przedmiotów, powstawać mogą tym samym projekty międzyprzedmiotowe oraz analizowane mogą być szersze zagadnienia problemowe dotyczące dydaktyki oraz, na najszerszym poziomie, systemu oświaty. Wśród sieci prowadzonych przez PCEN mających charakter przekrojowy, których członkowie reprezentują różne środowiska, nauczone przedmioty, typy szkół, wskazać można sieć min: sieć edukacji artystycznej skupiającej uczących np. plastyki, ale i np. polonistek/polonistów realizujących edukację artystyczną poprzez koła zainteresowań. Włączenie sieci do procesu inicjowania szkoły ćwiczeń jest krokiem, dzięki któremu stworzone mogą zostać warunki do poszukiwania nowych rozwiązań dydaktycznych i systemowych. Warto przy tym zauważyć, że w założeniach sieć to nie cykl szkoleń, kluczowa jest bowiem samodzielna lub grupowa praca nad rozwiązaniem określonych kwestii, dyskusja i wymiana doświadczeń. Uczestnictwo w sieciach sprzyja zmniejszaniu oporu wobec zmiany, zarówno organizacyjnej, jak i w zakresie dydaktyki. Ponadto, pomysły na zmianę, sugerowane przez wyższe instancje oświatowe także wprowadzić można skuteczniej niż dyrektywnie, właśnie poprzez działanie sieci. Dzięki nim nowe wartości i podejścia mogą zostać szybciej zinternalizowane niż stosując inne formy wdrożenia

Analizując znaczenie sieci dla rozwoju szkół współpracujących oraz ich wspólnego działania kluczowa wydaje się możliwość stworzenia dzięki

nim obszaru konfrontowania własnego sposobu myślenia i działania z innymi, co może motywować do rozwoju. Bodźce takie jak: inne spojrzenie na podobny temat czy konstruktywna krytyka stanowią bowiem jeden z uznanych środków perswazji, które w literaturze przedmiotu opisywane są jako czynniki motywacyjne. Istotnym efektem w aktywnej pracy sieci jest gromadzenie dorobku zawodowego, na który składać się może analiza doświadczeń, pogłębione przemyślenia, ale także scenariusze zajęć, raporty, karty pracy, listy lektur i filmów, tablice edukacyjne i inne. Niewątpliwie, rozwój sieci, a szczególnie, przejście sieci z działania podporządkowanego celom projektu do sieci działającej niezależnie od projektu, w kierunku sieci motywowanej wewnątrznie potrzebą rozwoju czy rozwiązywania problemów przez grupę nauczycielek i nauczycieli, to procesy wymagające i nie zawsze niestety kończące się sukcesem. Czynniki, które mogą mieć wpływ na pewną niestabilność sieci to, z jednej strony opór uczestników przed otwartym komunikowaniem swoich trudności, dylematów, a z drugiej strony nauczycielek i nauczycieli do formuły pracy w grupie, która nie jest hierarchiczną, a same spotkania nie są szkoleniami. Sieci są przestrzenią, w której należy się odnaleźć w inny niż dotychczas sposób. Swobodne funkcjonowanie w środowisku sieciowym może być często współzależne z ogólnym poziomem autorefleksji u członków sieci. Z kolei w warunkach często sygnalizowanego przez nauczycielki i nauczycieli braku czasu na nowe działania istotnym ograniczeniem może być ilość czasu, który generuje praca w sieci, szczególnie nad rozwiązaniem konkretnych problemów.

Jak wskazuje Danuta Elsner dla funkcjonowania trwałej sieci współpracy i samokształcenia konieczne jest spełnienie kilku czynników, w tym przede wszystkim zbieżność między potrzebami członków a założonymi celami sieci. Wydaje się, że zbyt duża rozbieżność potrzeb i tym samym oczekiwań może znacznie spowolnić realizację celów sieci. Danuta Elsner zwraca także uwagę na kontekst instytucji szkoły z jakiej pochodzą członkowie sieci. Czynniki ten jest szczególnie ważny jeśli

chodzi o sieci, do których szkoła czy organ prowadzący deleguje nauczycielkę i nauczyciela. W takiej sytuacji, jak zwraca autorka, ważne jest, aby korzyści płynące z pracy sieci dotyczyły jak największej grupy nauczycieli/ nauczycielek, tak by nie powstało wrażenie wspierania jedynie części z nich. Znaczenie tego jak szkoła, w której pracuje osoba w sieci odbiera efekty jej/jego obecności jest kluczowe dla możliwego efektu zastosowania nowych metod w całej szkole/placówce. Lokalny szerszy kontekst społeczny wokół współpracy szkół w danej gminie, powiecie czy województwie jest także bardzo istotny, gdyż może on sprzyjać lub nie tworzeniu nowych sieci lub wsparciu w utrzymaniu sieci, które znajdują się w kryzysie. Z tego też względu, w perspektywie rozwoju sieciowania nauczycieli i nauczycielek ze szkół współpracujących, ważne wydaje się właśnie przychylne otoczenie w postaci instytucji oświatowych tj. PCEN, Kuratorium Oświaty w Gdańsku, lokalnych NGOów.

3. Pogłębiona analiza wybranych wniosków z badania ewaluacyjnego nauczycielek i nauczycieli szkół wspomagających w ramach projektu szkoła ćwiczeń w Szkole Podstawowej nr 29 w Gdańsku.

Ewaluacja projektu Szkoła Ćwiczeń Leonardo w PSP nr 29 w Gdańsku obejmowała przeprowadzenie badania 56 nauczycielek i nauczycieli uzyskujących wsparcie w projekcie. Nauczyciele reprezentowali łącznie 11 szkół współpracujących. Łącznie uzyskano dane od 41 nauczycielek i nauczycieli, co stanowiło 73% uprawnionych do uczestnictwa w badaniu. Z danych zebranych i zaprezentowanych w raporcie z ankietowania nauczycielek i nauczycieli szkół współpracujących wynika kilka cennych wniosków. Skupiając się w pierwszej kolejności na opiniach o organizacyjnych aspektach 8 ankietowych sieci, na uwagę zasługuje fakt, iż stosunkowo wysoko oceniono tworzenie przyjaznej atmosfery oraz

poczucia bezpieczeństwa w wyrażaniu opinii przez uczestniczki i uczestników sieci. Tym samym zapewniono podstawowy komfort, będący głównym czynnikiem pozwalającym uczestniczkom i uczestnikom na swobodną pracę w atmosferze zaufania. Uczestniczki i uczestnicy badania określili także w odpowiedziach swój stosunek do zarządzania czasem spotkań sieci. Odpowiedzi opiniujące ten zakres pracy koordynatorki i koordynatora sieci wskazują na nieco niższe wyniki na skali od 1 do 5 niż w pytaniu poprzednim. Pytanie to odnosi się, zarówno do doboru terminów, czasu trwania spotkań, jak i organizacji czasu podczas samego spotkania sieci. Biorąc pod uwagę doświadczenia z innych analiz ewaluacyjnych, nauczycielki i nauczyciele niekiedy zwracają uwagę na zbyt dużą nierównowagę między częścią teoretyczną, jak i praktyczną spotkań czy szkoleń. W przypadku sieci może to być także nierównowaga pomiędzy częścią szkoleniową a dyskusyjną spotkania lub spotkań. Aspekty organizacyjne związane z terminarzem, czasem trwania spotkań mogą stać się kluczowymi czynnikami powodzenia kontynuacji pracy sieci.

Wyniki z obszaru użyteczności wszystkich form wsparcia nauczycielek i nauczycieli ze szkół współpracujących tj: warsztatów i sieci współpracy i samokształcenia, wskazują na największy wpływ zajęć na podniesienie umiejętności w zakresie TiK oraz tworzenia materiałów dydaktycznych. Jednocześnie w opiniach o różnych aspektach szkolenia najwięcej było bardzo pozytywnych i pozytywnych opinii dotyczących kompetencji nauczycieli i nauczycielek prowadzących warsztaty. Rozpatrując łącznie odpowiedzi na te pytania dostrzec można, iż właśnie kompetencje prowadzących mogły wpłynąć na tak pozytywny odbiór szkoleń z zakresu TiK. Odnosząc się do nabytych podczas form wsparcia umiejętności, uwagę zwraca mniejsza nieco liczba wysokich i bardzo wysokich ocen oraz większa liczba niższych ocen co do użyteczności form z zakresu aktualnie trudnego dla nauczycielek i nauczycieli, zakresu oceniania. Obecne wyzwania nauczycielek i nauczycieli w obszarze oceniania wynikają z konieczności wprowadzania nowego typu dostosowań dydaktycznych do możliwości uczennic i uczniów z doświadczeniem

migracji, co jest szczególnie trudne w obliczu braku ogólnie dostępnych materiałów z dostosowanymi materiałami z różnych przedmiotów. Analizując zbiorczo wyniki dotyczące ogólnej oceny projektu na uwagę zwracają wyższe oceny dotyczące doboru treści i prowadzenia form wsparcia w zakresie kompetencji dydaktycznych niż w obszarze organizacji warsztatów i szkoleń.

Osobnym, ale niezwykle istotnym aspektem podniesionym w raporcie ankietowym jest komunikowanie celów i idei szkoły ćwiczeń, co wydaje się szczególnie ważne w kontekście trwałości roli szkoły ćwiczeń dla kształcenia i doskonalenia nauczycielek i nauczycieli w województwie pomorskim. Część uczestniczek i uczestników, jak wskazano w raporcie ankietowym, wskazała, że nie byli zaznajomieni z całością działań projektowych i tym samym można założyć, że utrudnione mogło być zrozumienie celów całości przedsięwzięcia. W perspektywie przyszłościowej, kluczowy wydaje się aspekt wzajemnej komunikacji między instytucjami działającymi w obrębie kształcenia i doskonalenia nauczycielek i nauczycieli, które, jak wskazuje Model Szkoły Ćwiczeń, współpracując ze sobą tworzą de facto szkołę ćwiczeń. Innymi słowy Szkoła ćwiczeń rozumiana jest więc w modelu, jako system powiązań pomiędzy właściwą szkołą objętą wsparciem a szkołą wyższą kształcąca nauczycielki i nauczycieli oraz ośrodkiem doskonalącym nauczycieli.

Ogólna recepcja projektu i perspektywy dalszego rozwoju szkoły ćwiczeń w odbiorze nauczycielek i nauczycieli szkół współpracujących uwidocznione są w odpowiedziach na pytanie dotyczące udziału ponownie w podobnym projekcie oraz w pytaniu o możliwą realizację szkoły ćwiczeń w szkole uczestnika i uczestniczki badania. Wyraźnie pozytywny odbiór projektu i samej idei szkoły ćwiczeń widoczny jest w ok 65% wskazań (dane pozytywnych odpowiedzi w obu wspomnianych pytaniach). Na uwagę wskazuje jednak fakt, iż 35% uczestniczek i uczestników badania wskazuje na chęć odwzorowania tego modelu w swojej szkole. Powyższy wynik wskazuje, w moim odczuciu, na wyzwanie, jakim w optyce badanych nauczycielek i nauczycieli, może być wejście na drogę

tworzenia szkoły ćwiczeń. Biorąc pod uwagę fakt, iż 25 % badanych nie była chętna na ponowny udział w projekcie a 20% nie chciałyby, aby ich placówka była szkołą ćwiczeń przyznać należy, że upowszechnianie celów i korzyści z przyjęcia roli szkoły ćwiczeń dla szkół jest procesem koniecznym. Uzasadnieniem powyższej statystyki mogą być, jak wskazują respondentki i respondenci, aspekty organizacyjne i niedopasowanie składu grup nauczycielskich do tematyki i celów szkoleniowych. Projekt szkoły ćwiczeń został pomyślany z myślą głównie o nauczycielach i nauczycielkach przedmiotów ścisłych. W perspektywie przyszłościowej, być może dobrym rozwiązaniem byłoby również wprowadzenie większej liczby obszarów tematycznych w kolejnych edycjach projektu Szkoły ćwiczeń, aby nauczycielki i nauczyciele różnych obszarów tematycznych byli reprezentowani w projekcie.

Podsumowując, powstała z potrzeby społeczności szkolnej, Szkoła ćwiczeń stanowi nowy, ważny punkt na mapie edukacyjnej trójmiasta i całego Pomorza. Łączyć ona będzie, wokół wspólnego celu: środowisko uczelni wyższych prowadzących kształcenie nauczycielek i nauczycieli oraz podmiot zajmujący się doskonaleniem nauczycielek i nauczycieli. Dzięki takiej placówce powstała szansa na kompleksowe wsparcie nauczycielki i nauczyciela na całej swojej drodze zawodowej począwszy od procesu kształcenia, który wzbogacony zostanie o komponent praktyczny, poprzez doskonalenie nauczycielek i nauczycieli, które obejmować będzie uczestnictwo w lekcjach otwartych, warsztatach dydaktycznych. Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli dzięki obecności w projekcie mogło przyczynić się do podniesienia kompetencji dydaktycznych nauczycielek i nauczycieli szkół współpracujących. W perspektywie przyszłościowej, dzięki zasadzie kaskadowej, to oni wzbogacą ofertę doskonalenia zawodowego dla pomorskich nauczycielek i nauczycieli.

Metryczka:

Artykuł zawiera omówienie roli sieci współpracy i samokształcenia jako przestrzeni współpracy nauczycielek i nauczycieli szkoły ćwiczeń nauczycielek i nauczycieli szkół współpracujących w projekcie Szkoła ćwiczeń w Szkole Podstawowej nr 29 w Gdańsku. Znaczenie sieci zostało także omówione w kontekście celów działania Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczyciela - partnera szkoły ćwiczeń. Artykuł zawiera także analizę wybranych wyników ewaluacji projektu przez nauczycieli szkół współpracujących.

Bibliografia:

- Model szkoły ćwiczeń (2016), Warszawa, Ośrodek Rozwoju Edukacji, s.3-15
- Nowe formy wspomagania szkół. Koordynator sieci. System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół (2012), Warszawa, Ośrodek Rozwoju Edukacji, s. 4-18
- Elsner D. (2005), Kierowanie zmianą w szkole: nowy sposób myślenia i działania, Warszawa: Wydawnictwo CODN, s. 35-70
- Elsner D. (2013), Sieć jako nowy typ organizacji. W: D. Elsner (red.) Sieci współpracy i samokształcenia Teoria i praktyka, Warszawa, Wolters Kluwer Polska SA, s. 48-68
- Maigret E. (2012), Socjologia komunikacji i mediów, Warszawa, Oficyna naukowa, s. 410-425
- Michalik K. (2009), Typologia czynników motywacji, Tarnów, Zeszyty naukowe małopolskiej wyższej szkoły ekonomicznej w Tarnowie, s. 379